

BÁO CÁO

**Thẩm tra báo cáo của UBND tỉnh về tình hình kinh tế - xã hội
và thực hiện chính sách dân tộc ở khu vực miền núi 6 tháng đầu năm,
nhiệm vụ trọng tâm 6 tháng cuối năm 2020**

Trên cơ sở báo cáo của UBND tỉnh về tình hình kinh tế - xã hội 6 tháng đầu năm, nhiệm vụ trọng tâm 6 tháng cuối năm 2020; căn cứ Nghị quyết của HĐND tỉnh về mục tiêu, nhiệm vụ phát triển kinh tế - xã hội năm 2020; qua tiếp xúc cử tri, tiếp công dân, kết quả giám sát, khảo sát, theo dõi tình hình thực hiện các chính sách dân tộc trên địa bàn tỉnh; Ban dân tộc HĐND tỉnh cơ bản nhất trí với nhận định, đánh giá của UBND tỉnh về kết quả thực hiện các chỉ tiêu kinh tế - xã hội 6 tháng đầu năm, nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm 6 tháng cuối năm 2020 trình tại kỳ họp, đồng thời làm rõ thêm một số vấn đề cụ thể như sau:

1. Kết quả thực hiện 6 tháng đầu năm 2020

Sáu tháng đầu năm, tình hình dịch bệnh Covid-19 đã tác động bất lợi đến tất cả các lĩnh vực kinh tế - xã hội của các quốc gia trên thế giới, trong đó có Việt Nam. Đối với tỉnh ta, trước diễn biến và tác động của dịch Covid-19, Tỉnh ủy, HĐND, UBND tỉnh triển khai nhiều biện pháp quyết liệt, nghiêm túc, kịp thời theo tinh thần chỉ đạo của Trung ương về công tác phòng, chống dịch bệnh, với nhiệm vụ ưu tiên hàng đầu là bảo vệ an toàn tính mạng, sức khỏe của nhân dân, ổn định xã hội, giảm thiểu thiệt hại đối với nền kinh tế; đến nay công tác phòng, chống dịch đã được khống chế hoàn toàn, mọi hoạt động sản xuất, kinh doanh được khôi phục trở lại.

Tuy nhiên, do tác động của dịch Covid-19 đã ảnh hưởng đến đời sống sinh hoạt của người dân, gây khó khăn lớn cho hoạt động sản xuất, kinh doanh trên địa bàn tỉnh; ảnh hưởng bởi biến đổi khí hậu, thời tiết diễn biến phức tạp; giá cả thị trường biến động, nhất là các mặt hàng nông, lâm sản. Tình trạng ô nhiễm môi trường do các nhà máy sản xuất bột giấy và vàng mã gây ra làm ảnh hưởng đến sản xuất, đời sống của nhân dân.

Nhưng với sự lãnh đạo, chỉ đạo, điều hành quyết liệt, linh hoạt, sáng tạo của cấp ủy, chính quyền các cấp, sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị, sự

đồng hành của cộng đồng doanh nghiệp và sự ủng hộ, đồng thuận của nhân dân, tỉnh ta đã vượt qua khó khăn, đạt được những kết quả rất tích cực, nổi bật là: đã kiểm soát tốt dịch bệnh Covid-19 trên địa bàn tỉnh; tăng trưởng GRDP tuy đạt 3,7% nhưng là mức khá trong bối cảnh bị ảnh hưởng nặng nề của đại dịch Covid-19 và cao nhất so với các tỉnh Bắc Trung Bộ, nhiều chỉ tiêu kinh tế quan trọng vẫn tăng so với cùng kỳ; các chính sách an sinh xã hội được quan tâm kịp thời; quốc phòng – an ninh, trật tự an toàn xã hội được củng cố và giữ vững; đặc biệt vùng DTTS và miền núi đời sống vật chất, tinh thần của đồng bào ngày càng được cải thiện, bộ mặt nông thôn ngày càng khởi sắc đổi mới, Nhân dân ngày càng tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước; trong lúc khó khăn của đại dịch Covid-19, tinh thần đoàn kết, tương thân, tương ái, hỗ trợ, giúp đỡ để cùng nhau vươn lên trong cuộc sống của đồng bào DTTS lại càng được phát huy.

1.1. Về tình hình kinh tế - xã hội vùng miền núi:

- Sản xuất nông, lâm nghiệp miền núi: Mặc dù có nhiều khó khăn do ảnh hưởng của thiên tai, dịch bệnh, nhưng các địa phương chỉ đạo thực hiện tốt nên tổng diện tích gieo trồng đạt khá, tổng sản lượng lương thực có hạt đạt 205.967,4 tấn, năng suất lúa đạt 58 tạ/ha. Trồng rừng tập trung ước đạt 4.545 ha; công tác quản lý, bảo vệ rừng, phòng cháy, chữa cháy rừng được quan tâm chỉ đạo, tăng cường tuần tra, canh gác tại các khu vực trọng điểm; các vi phạm trong khai thác, chế biến, vận chuyển lâm sản cơ bản bị phát hiện và xử lý kịp thời; quản lý và sử dụng đất lâm nghiệp có hiệu quả, giải quyết từng bước đất sản xuất cho người dân, tạo điều kiện cho nhân dân tham gia sản xuất và có thu nhập từ kinh tế lâm nghiệp.

- Chăn nuôi miền núi phát triển tương đối ổn định, sản lượng các sản phẩm thịt, trứng đều tăng, cung cấp đủ nhu cầu sinh hoạt của nhân dân trong vùng; công tác phòng chống dịch bệnh cho gia súc, gia cầm được quan tâm, không có dịch bệnh lớn xảy ra trên địa bàn.

- Về lĩnh vực văn hóa – xã hội miền núi: Có sự chuyển biến tiến bộ, phát huy tốt truyền thống, bản sắc văn hóa, phong tục, tập quán tốt đẹp của các dân tộc; tổ chức các lễ hội truyền thống của đồng bào an toàn tiết kiệm, gắn với quảng bá phát triển du lịch. Tập trung tuyên truyền các nhiệm vụ chính trị, sự kiện quan trọng, ngày lễ lớn của đất nước, của tỉnh, đặc biệt là công tác phòng, chống dịch Covid-19; tuyên truyền về Đại hội đảng các cấp nhiệm kỳ 2020 – 2025.

- Về lĩnh vực giáo dục và đào tạo miền núi: Công tác giáo dục và đào tạo có nhiều chuyển biến tích cực, cơ bản đáp ứng được nhu cầu học tập của con em các dân tộc trong vùng. Học sinh trong độ tuổi đến trường tham gia các cấp học đạt tỷ lệ cao; các trường phổ thông dân tộc nội trú, trường phổ thông dân tộc bán trú được quan tâm đầu tư về cơ sở vật chất, trang thiết bị cơ bản đáp ứng cho hoạt động dạy và học; các chế độ chính sách đối với cán bộ quản lý, giáo viên, nhân viên và học sinh thực hiện đầy đủ, kịp thời.

- Về lĩnh vực y tế, chăm sóc sức khỏe cho nhân dân miền núi: Ngành y tế tập trung đẩy mạnh công tác phòng chống dịch bệnh, chủ động giám sát các dịch bệnh phát sinh, đặc biệt triển khai quyết liệt phòng chống dịch bệnh Covid-19; các đơn vị y tế dự phòng tăng cường giám sát tại khu vực cửa khẩu, biên giới và cộng đồng nhằm phát hiện sớm các trường hợp mắc bệnh. Cơ sở vật chất, trang thiết bị phục vụ công tác khám chữa bệnh từ huyện đến xã được đầu tư nâng cấp; số bác sỹ ngày càng tăng đáp ứng được yêu cầu khám chữa bệnh cho nhân dân.

- Về xây dựng nông thôn mới: Đến nay, trên địa bàn miền núi có 57 xã/175 xã đạt chuẩn nông thôn mới, đạt tỷ lệ 32,5%, có 566 thôn/1787 thôn đạt chuẩn nông thôn mới, đạt tỷ lệ 31,6%, bình quân đạt 13,8 tiêu chí/xã.

1.2. Về quốc phòng – an ninh:

An ninh chính trị và trật tự an toàn xã hội vùng miền núi và dân tộc cơ bản được duy trì ổn định. Các ngành, các cấp thường xuyên quan tâm đến công tác tuyên truyền, vận động nhân dân chấp hành tốt các Chỉ thị, Nghị quyết của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước, tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng và điều hành của Nhà nước, không để bị kích động, lôi kéo, chia rẽ khối đại đoàn kết toàn dân tộc; các địa phương phát huy tốt vai trò người có uy tín già làng, trưởng bản để nêu gương trong cuộc sống, sản xuất và sinh hoạt của nhân dân trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số.

1.3. Về thực hiện các chương trình, dự án, chính sách xã hội:

Việc thực hiện các chương trình, dự án, chính sách trong vùng đồng bào dân tộc thiểu số ở các xã, thôn, bản đặc biệt khó khăn được các cấp, các ngành quan tâm chỉ đạo thực hiện đồng bộ, có hiệu quả. Cấp ủy, chính quyền và nhân dân quyết tâm cao trong việc thực hiện Nghị quyết số 09/NQ-TU của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác giảm nghèo nhanh và bền vững ở các huyện miền núi...đã góp phần nâng cao nhận thức, tạo điều kiện phát triển kinh tế hộ gia đình, ổn định đời sống nhân

dân. Việc thực hiện chính sách hỗ trợ cho đối tượng bị ảnh hưởng bởi dịch Covid-19 được các cấp, các ngành triển khai kịp thời, đến đúng đối tượng.

2. Những tồn tại, hạn chế:

Vùng miền núi kinh tế chậm phát triển, thiếu bền vững; chuyển đổi cơ cấu mùa vụ, cơ cấu vật nuôi, cây trồng chưa rõ ràng; chưa phát huy được tiềm năng thế mạnh của các địa phương. Một số cơ sở sản xuất công nghiệp, tiểu thủ công nghiệp, chế biến tiêu thụ sản phẩm trên địa bàn phải tạm dừng hoạt động; một số người lao động mất việc làm trong ngắn hạn, ảnh hưởng không nhỏ đến đời sống thu nhập của người dân. Đời sống của nhân dân ở vùng sâu, vùng xa, vùng đặc biệt khó khăn, ở các khu tái định cư vẫn còn nhiều khó khăn; tỷ lệ hộ nghèo, cận nghèo cao; đa phần các hộ gia đình nghèo không có nghề nghiệp, việc làm ổn định, đông con, trình độ dân trí thấp; thiếu vốn, thiếu tư liệu sản xuất; tình trạng nợ quá hạn ở các ngân hàng vẫn còn; chất lượng giáo dục ở một số xã vùng cao có sự chuyển biến, nhưng chưa rõ nét, thiếu nhà ở nội trú, bán trú cho học sinh; phòng học tạm, học nhờ đang còn nhiều; đặc biệt trong đợt thực hiện phòng chống đại dịch Covid-19, việc triển khai học trực tuyến cho học sinh các cấp học gặp nhiều khó khăn, do thiếu điều kiện về phương tiện, thiết bị, máy tính và mạng Internet; tình trạng con em đồng bào dân tộc thiểu số tốt nghiệp các trường nghề, cao đẳng, đại học ra trường khó tìm việc làm ổn định. Công tác quản lý, nắm tình hình đời sống, sản xuất của nhân dân vùng miền núi, dân tộc có lúc, có nơi chưa chặt chẽ... Việc triển khai, thực hiện các chương trình, chính sách hỗ trợ cho vùng miền núi, dân tộc còn gặp nhiều khó khăn trong việc huy động và bố trí nguồn lực để thực hiện, hiện nay chủ yếu được đảm bảo từ nguồn vốn ngân sách nhà nước. Bên cạnh đó, nguồn vốn ngân sách Trung ương bố trí thực hiện còn thấp so với nhu cầu của địa phương, nguồn vốn bổ sung còn chậm và ít so với kế hoạch, dẫn đến việc thực hiện chính sách còn khó khăn; bố trí nguồn vốn còn dàn trải, chưa tập trung. Số vốn còn lại của Chương trình 135 do các xã, thôn bản hoàn thành mục tiêu Chương trình 135 giai đoạn 2017 – 2020 và do các thôn, bản sáp nhập chưa được phân bổ. Tình hình dân di cư tự do, hoạt động truyền đạo trái phép, tội phạm ma túy trên tuyến biên giới còn diễn biến phức tạp.

3. Một số kiến nghị về thực hiện nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm 6 tháng cuối năm 2020

Ban dân tộc HĐND tỉnh thống nhất với các giải pháp như báo cáo của UBND tỉnh đã đề ra, để đạt được chỉ tiêu, mục tiêu những tháng còn lại của năm 2020 và kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội 5 năm (2015 – 2020) đề nghị UBND tỉnh cần quan tâm một số vấn đề sau:

- Triển khai kịp thời và chỉ đạo xây dựng Đề án phát triển kinh tế - xã hội vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi giai đoạn 2021 – 2025 tầm nhìn đến 2030 theo Nghị quyết số 88/2019/QH14 ngày 18/11/2019 của Quốc hội, để các ngành, các cấp tổ chức thực hiện.

- Đầu tư xây dựng các sản phẩm chủ lực cho các huyện miền núi, gắn với thị trường tiêu thụ ổn định. Tập trung đầu tư phát triển kinh tế rừng và chăn nuôi, nhất là chăn nuôi đại gia súc, nhằm khai thác hiệu quả quỹ đất lâm nghiệp; khuyến khích các doanh nghiệp chế biến, tiêu thụ sản phẩm nông, lâm sản cho nhân dân. Triển khai kịp thời, có hiệu quả các nguồn vốn đầu tư công, nguồn vốn các chương trình, dự án.

- Thực hiện tốt chính sách bố trí, sắp xếp ổn định dân cư đối với các vùng xung yếu, vùng có nguy cơ lũ ống, lũ quét và sạt lở đất; tạo sinh kế cho người dân nhất là các hộ phải di dân tái định cư do bị ảnh hưởng bởi các dự án, công trình thủy lợi, thủy điện trên địa bàn miền núi.

- Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát các cơ sở sản xuất, kinh doanh gây ô nhiễm môi trường, nguồn nước; xử lý nghiêm các trường hợp khai thác, tập kết, vận chuyển khoáng sản trái phép; kiểm tra, giám sát thực hiện có hiệu quả các chính sách an sinh xã hội, nhất là chính sách hỗ trợ cho đối tượng bị ảnh hưởng bởi dịch Covid-19.

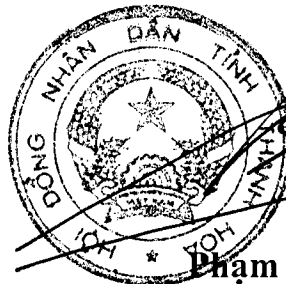
- Tăng cường hơn nữa công tác quản lý tình trạng dân di cư tự do, truyền đạo trái phép và tệ nạn mua bán, sử dụng trái phép các chất ma túy dọc tuyến biên giới miền núi của tỉnh.

Trên đây là báo cáo thẩm tra của Ban dân tộc HĐND tỉnh đối với báo cáo của UBND tỉnh về tình hình kinh tế - xã hội 6 tháng đầu năm, nhiệm vụ trọng tâm 6 tháng cuối năm 2020 Ban dân tộc HĐND báo cáo HĐND tỉnh./.

Nơi nhận:

- Thường trực HĐND tỉnh (để b/c);
- UBND tỉnh;
- Đại biểu HĐND tỉnh;
- Đại biểu tham dự kỳ họp;
- Lưu: VT, Ban DT.

TM. THƯỜNG TRỰC HĐND TỈNH
KT.CHỦ TỊCH
PHÓ CHỦ TỊCH

Phạm Bá Oai